

A harc és a termelés arcvonalai

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter mondotta közel háromhét-
előtt elhangzott nyilatkozatában:
„... a politikai célok és módsze-
rek tekintetében már nincs helye
vitának; a történelem vihara már
messze sodort bennünket az ilyen
idilltől. Az egyetlen nemzetszervezet
megalkotásának szüksége vitán fe-
lül áll...” Ez a fontos kijelentés
a Magyar Megújulás Pártjának
eredeti programját a gyakorlati
megvalósítás előterébe állítja. En-
nek a programnak 1. pontja sze-
rint: „Akarjuk az új, korszerű, gyö-
keréig szociális magyar munkaál-
lam megvalósítását. Akarjuk az új
Magyarország eszményeit tervvé és
cselekedetté formáló, katonás szel-
lemű, egységes és egyetlen Nemzet-
szervezet kiépítését, amelyet a ke-
nyér sorsközösségén kívül a lelkek
egyetértése fűz egybe...” A pro-
gram 3. pontja szerint pedig: „Akar-
juk az országgyűlés reformját, egy-
kamaras országgyűlést, amelyben a
Nemzetszervezet kiküldöttei és a
hivatási szervezetek vezetői foglal-
nak helyet. Ezzel az átalakulással
a jelenlegi felsőház megszűnik és a
politikai pártok feloszlának. Addig
is, míg ez a mélyreható reform meg-
valósul, a baloldali nemzetköziség
szellemét hordozó politikai pártok
és egyéb szervezetek azonnal fel-
oszlantandók...”

A békében született ez a pro-
gram s most, amikor az új magyar
kormány életformát átalakító ren-
deleiteit hajtják végre, csak megerő-
södött a hitünk, hogy a Nemzet-
szervezet felállításának és rendszerteremtő
tevékenysége nélkül, a reánk zú-
dult óriási feladatokat nem tudjuk
megoldani! Ma már csak babona
az a hiedelem, hogy a parlamen-
táris uralmi rendszer szűk intéz-
ményeibe az országvezetés új fel-
adatkörei beleférnek! Nézzenek kör-
rül a múlt javíthatatlan rajongói a
demokráciákban s lássák meg vaksi
szemükkel, hogy Anglia és Ame-
rika is a nemzetiszocialista állam-
vezetés új szervezeteit egymásután
lopja el és állítja munkába, mert a
háboru technikai, közigazgatási, köz-
életvezetési és életvédelmi feladatai
parancsolóan megkövetelik a gyü-
lölt ellenség új intézményeinek gyors
meghonosítását!

Mi magyar formát találtunk a
korszerű átalakulás végrehajtásához
s ezért üdvöskének látjuk, kívánjuk
és sürgetjük a Nemzetszervezet mo-
torjának mielőbbi bekapcsolását az
állam és a társadalom gépezetében!

Mert ha visszatekintünk akár

a távolabbi, akár az egészen közel-
multba, minden esetben azt látjuk,
hogy először volt az alkotmány s
csak azután a nemzet és a nép, a
dolgozó milliók, akiknek óriási tö-
megei felett érdemtelen urak az
alkotmány varázsszavával lustán,
kényelmesen, de kegyetlenül ural-
kodtak! Csirában, zsendülésben fojt-
tott el ezer becsületes magyar pró-
bálkozást az „alkotmányosság”,
amelynek semmi köze sem volt az
ország alapvető törvényeihez s a
magyar nép évezredes jogérzéke-
nek kulturájához. Elég volt a re-
akciós frázisokból s most már csak
a világosan felismert népi szükség-
letek szabályozhatják — az alkot-
mányt! Ki kell bővíteni s át kell
alakítani a szűk, merev formákat,
a mesterségesen ósdi alkotmányos
kereteket, hogy felölelhessék, ma-
gukba foglalhassák a magyar népet
és nemzeti munkaállamot. Kegye-
cek, zsidók, aladárok, kiváltságos
rétegek, elhanyaglásra ítélt eszmék
s a magyarság dologtalan kizsákmá-
nyolására ügyesen összeszórt csoportok
nem akadályozhatják meg
többé az elsikkasztott népi alkot-
mány uralmának megteremtését!

Egyelőre azonban a jelen idők
nem mutatkoznak alkalmasnak
pártpolitikai egyezkedésre és egy
formális egység megteremtésére,
amint azt vitéz Imrédy Béla hétfői
nyilatkozatából láthattuk. A magyar
Megújulás Pártjának vezére éppen
ezért a lényeg politikájának érve-
nyesülését jelölte meg a jövő fel-
adataul, mely abban nyilvánulna
meg, hogy az új magyar kormány
kétségtelen eredményeit ki kell szé-
lesíteni s meg kell teremteni a fel-
tételét annak, hogy a kormány
erélyesebben, még gyorsabban, még
eredményesebben tudjon dolgozni
és egyre jobban át tudja helyezni
tevékenységét az alkotás, a felépít-
és terére. „Politikai bajtársaimmal
együtt” — mondotta Imrédy Béla
— „minden törekvésünk odairá-
nyul, hogy ezek a feltételek a leg-
sürgősebben megvalósuljanak...”
Imrédy elgondolása a partkői tár-
gyalások helyett a tényleges hatal-
mat birtokló kormány alkotó és
építő erejének további kifejleszté-
sében látja a legnagyobb magyar
belpolitikai feladatot, mert az a
meggyőződése, hogy „a józan ma-
gyar népet az eredmények minden
nagyhangú ígéreténél jobban meg-
tudják győzni az új országvezetési
irány helyességéről.” Jól tudjuk,
hogy Imrédy Béla útja nem kecsegtet
senkit a szép, okos, vagy
haszontalan frázisok elszónoklásá-

nak gyönyörűségével s nem biztosít
lehetőséget a pártpolitikai licitálá-
sok örökös fellángoltatására, Imrédy
munkát, tudást, szervező- és admi-
nisztrálóképességet, puritán erköl-
csöt és fegyelmeytett össz munkát
követel a már világosan kitűzött
célok megvalósítására a harc és a
termelés nehéz arcvonalain.

Ez a két arcvonal hívja és várja
a nemzet hű fiait végsőkig megfe-
szített cselekvésre s a harmadik
front, a pártpolitikai küzdelmek,
vágyak és akaratok frontja a hát-
térbe szorul, mert egyelőre ott a
hely! A harc és a termelés ter-
letein megmutatott hősiség, erő,
fegyelem és össz munka kell, hogy
megteremtse az országvezetés im-
már megépített gépezete mögött
a nacionalista egypárt-rendszert,
amelyben nem néhány száz politi-
kus, hanem a magyar harcosok és
dolgozók milliói egyesülnek. Sok

személyi ambíciót keresztezhet ez
a ridegen látott magyar cél, de úgy
a nagy személyiségeknek, mint a
könnyen sértődő akarnokoknak
egyforma kötelességük a végső győ-
zelemig áldozatosan hordozni a nem-
zet golgotás keresztjét!

Salgótarján és messze környé-
kének társadalma — úgy tudjuk és
úgy érezzük — ezekben a nehéz,
komoly elgondolásokban és célki-
tűzésekben a benne régen élő és
égő gondolatok megtestesülését lát-
ja, ezek megvalósulásának remé-
nyében állja őszinte magyar becsü-
lettel mind a harc, mind a termelés
arcvonalát, nem akarja hallani az
alkotmányosság követelményeiről
szóló régi meséket, hanem messi-
ásként várja a feltartóztatatlan ma-
gyar szociális, gazdasági és politikai
átalakulás korszerű formáinak meg-
születését! (—ány.)

Versek.

Légítámadáskor

Irta: Kerékgyártó Bertalan

Édesden alvó kicsiny fiamat
cibálja anyja, csokolja szemét,
s már ölelem is: le a föld alá,
a vakult égből mintha hallaná
szívünk a halál vad gúnyröhejét.

A sántánkoncnak lökött anyaszív:
torokban vérző istenes ének.
Gyilkos szörny dörög a felhők között,
lapul a város s fődre öklözött
koldúsként remeg a hajszolt élet.

Elszabadult a tivornyás Sántán.
Tűz s vérorgiát tajtézkiz gögie;
Isten tógája körül tébolyog,
halál, üszök, vér, füstölgő romok:
értelem, szív, jog — káosza, csődje.

Meddig nőhet az elvetemültség,
szadista latrok hancus vág tora?
Rongybabás latrok, pogány kufárok!
Egyszer az égből csattog le rátkok
a vérszívű Krisztus ostroma.

Higytetek csak a gennyes tébolyok
győzelmében az igazság felett.
A bűn hiába ácsol, kalapál,
megváltás lett és nem örök halál
a Golgotára állított Kereszt!

Riadtszívű kis ártatlan fiam!
Vihar tepi csak a fellegetek.
Azért csattanak villámstorok,
mert a nagyzsáku, csúnya drótosok
vinpi akarták a gyerekeket.

A rádió is bemondta frissen:
Bácska, Baja, Pécs — Miskolc is vigyázz!
Úgye hallottad? Azért bujtunk el
és most a vihar kemény öklövel
minden csúf drótost megver, megtépáz.

Úgy-úgy fiacskám! Nevez, mosolyog.
Anyad ölében aludj el szépen.
Egyszer megtorpan a sántánorgia;
Mennyből basad a hajnal bíbora
s az Isten arca nevet az Egen.

Bányász és a háboru.

Irta: Hajdu Sándor.

A bányász nem lát semmi újat
Abban, hogy harc dúl, küzdelem,
Hogy fegyver kattog, bombák hullnak
Körötte vézes éjeken.

Megszokta ő ezt, mindig harcban,
Veszélyek közt élt, küzködött,
S az élet, mint egy szörnyű vadkan
Úgy tört rá sok gond között.

Szirénazugást mindig hallott,
Ha béke volt is, néma csend:
Ha bánya robbant, tárna omlott
S víz tört ki ott messze lent.

Ilyenkor mintha Isten-ember
Lakoznék benne, úgy robant,
Hogy karját nyújtja, enyhe gyógyszer,
Annak, ki szenved, bajban van.

Harcokban állt ő, hogyha mások
Békén is éltek, lanyhamód,
Ezért oly edzett, büszke várfok
Ma is, és mindig lenni fog.

Keményen küzd és bátran állja
Posztját, a fontos őrhelyet,
Hívó reménnyel fejt, vágja
Korunk kincsét, a köszönet.

S ha eljő egyszer majd hátrak
Világa, csend lesz, győzelem,
Ő is, ki érte annyit fáradt,
Ott lesz a legszebb ünnepen...

A bányász keze

A. Wurmbach.

A bányász keze erős kéz,
a hitvány bányász ritka,
ha csakányvól odasujt,
szikrákat hány a szikla.

A bányász keze dolgozós kéz,
nem nyugszik őbepuhulva,
s mert fáradságot nem kimél:
acélos, kemény, durva.

A bányász keze testvéreké,
a társát el nem hagyja
és saját élte árán is
a bajból kiragadja.

Hadd szorítsam meg a kezéd
bányásztestvér, barátom,
mert nincs több ilyen férfikéz
e széles, nagy világon.—

Egyről-másról. Diákistentiszteletek.

A roznói püspök legutóbbi körlevelében nagyjelentőségű rendeletet közzölt. Meghagyta, hogy a lelkészkedő pap-ság az egyházmegye minden városában, községében, ahol a rendelet megvalósítható, a szünidő folyamán is végezzen istentiszteletet a tanulók s ha lehetséges velük együtt az iskolából már kikerült leváltak számára is. Az iskolai rendtartás értelmében a fegyelmi szabályok a szünidőben is kötelezik a tanulókat, különösen vallásérkölcsi és hazafias magatartásban. Tekintettel erre s főleg a lelki szempontok figyelembevételével adta ki a rendeletet az ifjúság sorsát szíven viselő püspök s a meghatározottabb kívánja, hogy a diákistentiszteletek minél előbb, minden vasár-és ünnepnapon megtartsanak, rendszeresen rövid szentbeszéddel egybekötve. Ismételtén bebizonyosodott tapasztalat, hogy a tanulóifjúság jellemfejlődése leginkább nyáron, illetve a nagyszünidőben benují meg, mikor a három nevelő tényező, a templom, iskola s otthon kapcsolata meglazul, sőt sajnos, sok helyen teljesen megszűnik! Az iskola kapui hónapokig bezárulnak, a templom ajtóit pedig hiába tárulnak ki. Számos léha, könnyelmű tanuló, aminél kiszabadul a tanerők ható köréből, mivel szüleik se törődnek velük, bűnözés lejtőjére tér, aminek vége legtöbbször a vallásérkölcsi összeomlás, a lelki, szellemi, testi züllés! A nyitány minden esetben az, hogy a tanulók hátatfordítanak a templomnak, elszoknak a diákistentiszteletekről. Ezt akarja éppen megakadályozni a püspök, amennyire a körülmények engedik. Most már a papok, tanerők, szülők megértő összefogásán s erélyén mulik, hogy a rendelet üdvös eredményre vezessen mindenütt!

Ifjúsági szórakozások.

Egyházi vonatkozás mellett a bazar érdekében is foglalkozunk a mai ifjúság jelentős zömének szórakozási módjaival, mert így szoros összefüggésben maradunk előbbi fejtegetéseinkkel. Megcáfolhatatlanul elsomorító s komor a valóság; A szórakozások ugyanis elég változatosak, de általában haszontalan kedvtelések s az ifjúság jellemtisztességét veszélyeztetik! Muzsziadásokon néha még kis gyermekek is megjelennek, akik válogatás nél-

kül szemlélik meg a darabokat s a testiéget izgató részekenél a serdültebbeket utánzóva, izléstelen vihoggással nyilvánítják tetszésüket. A város mellékesebb részein s a tavaszba bontakozó ző delő természet ölen itt is, ott is kártyázó kamaszcsoportok heverésznek. A legénysorban lévő természetesen már a mulatókban üldögélnék és iddognának a kártyázás s egyéb „élvezetek” közben. Vasár-és ünnepnapokon az ifjúságnak csak a kevesebb százaléka jut el nálunk a templomokba de pl. a sportpályákon nyüzsgönek délután, de csak mint nézők. A testezés támogatása ugyan dicséretes, de az a hiba, hogy a lihegve izguló ifjak többnyire meddő „elméleti sportemberek”. Gyakorlatban semmi közük az acélos idegzetet, életerős testet fejlesztő testezéshez. Nézők csupán s ha alkalmuk van, goromba kiabálássalukkal, fertelmes kiszólásaikkal árulják el modortalanságukat s mételeyeznek másokat is, elkedvettenitve a közönség felnőtt, sőt idősebb, tekintélyes részét. Ne folytassuk tovább, bár a titkos szórakozások is közismertek és bizony, nebezen ellenőrizhetők, még kevésbé irthatók. Józan ésszel megállapítható tehát e kilengések nyomán is, hogy az ifjúság lelkületéhez, érzelm-és gondolatvilágához legsimábbban férköző, jellemüket folytonosan alakító diákistentiszteletek nyáron is elkerülhetetlenül szükségesek! A gimnázium és kereskedelmi középiskola igazgatósága hirdetényben hívta fel a helybeli tanulókat, hogy a főplébániái templomban vasár-, és ünnepnapokon fél 9 órakor kezdődő istentiszteleteken feltétlenül s pontosan jelenjenek meg. Helyük a kórus, míg a többi középiskolások a lenti hátsó padurokban tartózkodnak az istentisztelet ideje alatt. Úgy tudjuk, hogy az elemisták s mögöttük a leváltak a templom közepére kerülnek, valahányszor az utóbbiak testületileg résztvesznek, ami nagyon kívánatos volna. Sokszáz levante él városunkban s mégis jogosan hangzik el nem egyszer templomainkban a keserű kérdés: hol vannak a leváltak, még ha egyrésztük éjjeli szolgálatos is, másrésztük meg munka után pihen?... De miért nem jönnek templomba a többiek?... Kik felelősek, a megdöbbentő mulasztásokért s mikor fogják orvosolni?...

M. Gy.

Igy élünk - az óvóhelyen

A legutóbbi riadó alkalmával az egyik óvóhelyen bájos jelenetek voltak tanul az ott tartózkodók, — amint ezt az eset szem-és fültanuja elmondotta. Anyuka nagyon feltette a kislányát. Az aggodalmat tulzásba vitte, mert sirva ölegette az elemista korban levő szövke leánygyermekét, állandóan azt hangoztatva, mi lesz veled stb. A kisgyermek ugylátszik megunt a sirást, rivást, a kövelekedőket mondotta: Anyukám, mit félsz, velünk van az Isten, ne sirj! S az anya, valamint az óvóhelyen tartózkodók, akikre már szemelláthatólag hatott az anya siránkozása, egyszerre megnyugodtak. Mindenesetre érdekes, hogy ez pont egy gyermekeknek jut eszébe. Az érett, felnőtt mindenne gondolnak, csak éppen az Istenre nem.

Hasonló eset történt az egyik báboyibérci pincében, csak hogy itt a kislány a sikoltozó anyára a következő frapáns kijelentéssel hatott, amikor anyját figyelemzették helytelen magaviseletére: Tűzoltóbácsi, csak anyuka fél, én nem, mert magyar kislány vagyok s apuka kint van a harctéren, megvéd bennünket.

Öreg néni ballag az óvóhely felé. Megállítjuk s kérdezzük, hol az óvóhely csomag. A néni azt válaszolta, nincs mert

ő olyan szegény, hogy úgysem tudna beletenni semmit. Faggatjuk, miye van, majd felvilágosítjuk, hogy az is vagyon, mert mással nem rendelkezik. Néni kezek után eltávozott s ígéretet tett, hogy legközelebb meglesz a csomag. Úgy adódott, hogy azon éjszaka megegyeszer volt zavarórepülés. Az éjszaka sötétjében egyszer csak a csendben, a lépések zaja mellett óraketyegest hallunk. Néztük, melyikünk órája ketyeg ennyire, ám az árnyékból előlép a néni s bejelenti: kérem itt az óvóhelycsomag. Meg a veker óramat is beletettem.

Ágika szüleinél vendégek vannak. A téma persze légoltalmi téren mozog s így szóba kerül a kiköltözködés is. Ágikáról közben el is feledkeztek, keresésére indulnak s megtalálják az egyik szobában a hencseren, ahol rakogatja a párnákat. Anyuka felelősségre vonja az édes kis babát, mit csinál, mire Ágika önérvényesen kivágja: kiürítem Miskolcra! Anyukákat.

Kiköltözködéssel kapcsolatban megállapíthatjuk azt, hogy ha a város lakosságának nagy része ezeltől két évvel, vagy csak egy — de mondhatok félvet is — csak tizedrészét tette volna meg annak, amit most tesz, a légoltalom sok-

kal de sokkal előbbre volna, Vigyázzunk, a légoltalom nem menekülésszerű hurcolkodásból áll, hanem helytállásból.

Sokan a butorokat is kivitték nagy tulbuzgóságukban, azonban anélkül, hogy gondolkodtak volna egy kissé. Aki újságolvasó, tudja azt, hogy minden környékbeli nagyobb tűzhoz, ahol már nem egy ház ég, a miskolci hivatásos tűzoltóságot szokták segítségül hívni. Még érhető, ha életmentés szempontjából kiviszik a 14 éven aluliakat és 70 éven felülieket, meg a betegeket s vagyonunk egy részét. Ha máshol nem, árokóvóhelyen megvédhetik ugyan az életüket, de a vagyont már nem vibetik oda. Sokszor hallottunk olyan eseteket, amikor községek gyújtóbombákat szórtak igen nagy számban. Ez pedig tűzet okoz. A községek tűzvédelmi felkészültsége pedig nem sokat változott. Magyarul pechnek hívják azután azt az esetet, ha a miskolci ház megmarad üresen, a falusi ház, ahová száz és száz pengő lefizetésével kiszállítottuk a butorokat, leég. Csak azt és annyit vigyünk ki, amire a gyerekeknek, öregeknek és betegeknek kint okvetlenül szükségük van.

Igen életrelvő gondolatot adott az egyik magasrangú katonatiszt s ezt abban a házban, ahol lakik, végre is hajtotta. Azt ajánlotta, hogy azoktól, akik a házból elköltöztek, a háztulajdonos és lakó hozzájárulásával vigyék ki a fürdőkácskat s helyezzék el padlásteren, óvóhelyen s ezekben tárolják az oltáshoz szükséges vízmennyiséget. Gyorsan követni a példát! Kádak helyett, ha nincsenek, hordók is megfelelnek.

Jellemző esetet mondott el az egyik házparancsnoknők, aki azok közé tartozik, aki a férje állásából származó tekintélyt meg sem kísérelte felhasználni kibuvóul, hanem példát adó lelkesedéssel végezte munkáját. Most azt mondta neki valaki sokak hallatára: kellett neked házparancsnokság, kellett neked parancsnoklási vágy, mosi megkaptad. Nem hagyhatod el a várost. Ez is felfogás. Az előbbiből leszen a hősök, az utóbbiból, no de ne részletezzük. Hála Istennek, nem sok van ilyen. De igaz az is, ilyennek is kell lenni. De csak azért, hogy mint a lelkiismeretlenség, a kötelességet hiányának mintaképet például felbasszuk. Ezekben a nehéz napokban csapattostól kelene jelentkezni legoltalmi szolgálatra.

LÉGOLTALMI ÜZENETEK: A 4951. sz. előfizetőnek üzenjük: Ne higyen a felelőtlen rémhírterjesztőknek. A szirénák működtetését nem szüntették meg. Légi veszélyre egyáltalán nem, de zavarórepülésre se szólainak meg. Ha a rádió légi veszélyt jelez, akkor még nem is szabad levonulni az óvóhelyre. Zavarórepülés jelzésre ajánlatos, de nem köte-

lező. Igen helytelenül járnak el azok, akik éjszakákat töltene az óvóhelyen. Ha a rádió „légoltalom pihenj Miskolc” jelzést ad, az óvóhelyről a házparancsnok rendeletére fel kell jönni. Ha a szirénák megszólalnak, akkor le kell vonulni az óvóhelyre, de csak addig kell ott tartózkodni, míg a légi veszély elmúlt jelzést nem halljuk.

P. J. Miskolc. A légvédelmi közléseket, berepüléseket stb. csak Budapest I hullámhosszán közlik. Az adóállomásokat a közvetítésre nem használhatják fel éppen a közönség biztonsága érdekében. Egyébként a kérdésnek megoldásával az 1944. március 18-i számunkban foglalkoztunk, amikor a riasztószolgálat bevezetését ajánlottuk. Különben 1944. április 21-től riasztószolgálatot kell tartani.

Nagy Lajos
hiv. tűzoltóparancsnok
Miskolc.

M. kir. rendőrség starjánai kapitánysága

Szám: 1469/2—1944.

Rendelet.

A 39 820 1921. B. M. számú rendelet 38. §-a alapján közrendészeti okokból a következőket rendelem:

1. §.

A város polgármestere az 1610/944. M. E. számú rendelet alapján hozott alispáni határozathoz képest kijelölte azokat az utcákat és házakat, ahol zsidók lakhatnak.

Ezt a zárt területet zsidók csak 11 órától 16 óráig terjedő időben hagyhatják el bevasárlásaik és fontos ügyeik elintézése céljából, azzal a megszigorítással, hogy a Förster-ligeti sétányon nem közlekedhetnek és a vasuti állomásokon és azok környékén csak a külön engedéllyel történő esetleges elutazás céljából jelenhetnek meg. — Vasárnap és ünnepnapokon a zárt területet egyáltalán nem hagyhatják el. — A fő utcán közlekedniök csak a feltétlenül szükséges átjárás céljából szabad. — Ez a rendelkezés nem érinti az 56912/1944. I. KKM. sz. rendeletben előrt időszakos üzleti nyitvatartást. — Az ügyvédi kamarába bejegyzett ügyvédek a zárt területet ügyeik intézése céljából május 31. ig bezárólag délelőtt fél 9 órától délután 16 óráig hagyhatják el.

A zárt terület idő előtti vagy időntuli elhagyására a legkivételesebb esetekben a rendőrhatalóság ad ki külön engedélyt.

2. §.

Zsidók nyilvános helyeket, párthe-

A „Közellátási Értesítő” legutóbbi száma a következő rendeleteket tartalmazza:

A m. kir. minisztérium
1.590/1944. M. E. számú rendelete

a mezőgazdaságnak munkaerővel való ellátása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter
108.510/1944. K. M. számú rendelete

az élelmiszerellátás szempontjából zsidónak tekintendő személyek adatainak bejelentése tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter
108.000/1944. K. M. számú rendelete

az élelmiszerellátás szabályozása tárgyában.

A m. kir. közellátásügyi miniszter
109.000/1944. K. M. számú rendelete

a közellátási cikkek rendszeresített jegyek kezelésének a fogyasztók nyilvántartásának, továbbá a kereskedők (iparosok) elszámoltatásának szabályozása tárgyában.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 55.000/1944. K. K. M. számú rendelete

a nyílt árusítási üzletek nyitása és zárása idejének újabb szabályozása tárgyában.

A m. kir. iparügyi miniszter 20.500/1944. I. P. M. számú rendelete

egyes zsidó iparosok adatszolgáltatási kötelessége tárgyában.

A m. kir. pénzügyminiszter 1.077/1944. P. M. VI. 16. számú rendelete

a zsidók vagyonának bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 1.600/1944. M. E. számú rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában.

A bórnyaggyártás m. kir. kormánybiztos 2.428/1944. számú rendelete egyes készbőrök előállításának szabályozása tárgyában.

lyiségeket nem látogathatnak, gyűléseken, összejöveteleken, felvonulásokon részt nem vehetnek.

3. §.

Zsidó nem tarthat birtokában oly sajtóterméket (iratot, ábrázolatot), melynek szövege, tartalma vagy ábrázolása — terjesztés esetén — az állam érdekeire és a közbiztonságra veszélyes lehetne.

4. §.

Zsidók mindazon lakások ablakait, melyek nem a tisztán zsidók által lakott utcákra néznek, papírral vagy más alkalmas módon eltakarják tartoznak.

5. §.

A zsidók által lakott utcákon nem zsidók nem közlekedhetnek és a zárt területre nem léphetnek be. — Kivételt képeznek a hatóságok közgei hivatalos működésükben.

6. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és e rendelet alapján 100.— P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendelet 1—5. §-aiban foglalt rendelkezéseket be nem tartja vagy megszegi. Szátdékos és ismételt kihágás esetén rendőrhatalósági őrizet alá helyezésnek (internálásnak) is van helye.

7. §.

E rendeletbe ütköző kihágás felett elsőfokon a m. kir. rendőrség salgótarjáni kapitányságának vezetője vagy helyette a belügyminiszter által rendőri büntetőbíráskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Ez a rendelet május hó 12-én lép hatályba és kifejezett megújítás nélkül 1944 évi december hó 31-ig érvényes.

Starján, 1944. május 11-én

A rendőrkapitányság vezetője:

Dr. Jánosy s. k.,
m. kir. rendőrfőtanácsos.

Hírek és különféle

Fagyos szentek legendája.

A holnapnak bekövetkezésétől alig néhány perc választ el s eltűnődve ülök íróasztalomnál, hogy e rovatomnak témáját megtaláljam. Végül átvittem a nap tarát hátha segítségemre lesz a téma megtalálásában s aminél rápillantok, szinte bosszankodom, hogy ezt a legegyszerűbb segítő társát elmulasztottam már korábban igénybe venni. A naptár május tizenketedikét jelzi a pár perc múlva bekövetkező holnapnak, száma mellett szent Pongrác neve olvasható. Ádott májusi esőtől lehült levegő uralja az éjszakát, szeméreg kúnn az eső, a holdas éjszakai tavaszi felhők sűrűbb szönyege takarja s a mai idők emberének első, reményteljes gondolata abban csucosodik ki: talán ez az időjárás okozta egyébként szomorú kép, amely eltakarja előlünk az aktuális hoidvilágot és csilagos eget, az általános és mesterségesen végrehajtott elcsúsztatásban, meghozza nekünk a légiteljesítéstől mentes éjszakát s annak lelket nyugtató nyugalomát. Idegeink sóvárogva várják a pihenést, hiszen az előző éjszaka légiriasztása a nemtelen háború borzalmából most már a közeli szomszédságban adott gyászos izelítőt.

Közben, míg e sorokat leírtam, az óramutató átsétált Pongrác napijára, a nyitott, rádió zugán kívül ijedt emberiszó nem hallható, csak a májusi eső majdnem hangtalan susogását vélem hallani a becsúsztatott ablakon keresztül. Pongrác, Szervác, Bonifác — olvasom a naptáron — mára, holnapra és holnaputánra,

kis diákkorom kedvencei, amikor a katolikus egyház körmeneteket tartott felvidéki szülőváro-om utcáin, ugynevezett keresztjáró napokat s mi gyermekek, ebből csak annyit értékeltünk, hogy három napon keresztül az első, legnehezebb két óránk, közvetlen vizsgák előtti számottevő felettetés helyett lassu, körmeneti sétálással telt el. Dehogyan jutott eszünkbe a három napnak jelentősége a rettegett fagyos szentek legendája, melyet azonban a tudomány, érve alatta a meteorológiát, egyáltalán nem igazol.

A meteorológia az ilyenkor már pár nappal lehült időjárás jövőjét rendszerint úgy jósolja, hogy tovább is esős, sőt zivataros időt is várhatunk, a hőmérséklet tizenöt fok körül van, komoly hőmérséklet változásra nincs kilátás. Ettől ugyan még holnaputánra is könnyen beálhat egy kis talajmenti fagy és akkor a babonás emberek majd csóválhatják a fejüket: Lám a fagyos szentek! Ezzel szemben hosszú évek tudományos megfigyelései semmiképpen nem igazolták, hogy a mifelénk és egész Közép Európában nem ritka májusi fagyok meghatározott napokhoz lennének kötve.

Az efajta hiedelmeknek szokott lenni, ha más nem, legalább valamilyen történeti, vagy anekdótikus gyökerük. De itt még ilyesminek sincs nyoma. Ha csak azt nem számítom, hogy Szent Bonifácus a ködös, hideg, brit szigetországból indult el a megváltás nyolcadik évszázadában, hogy Krisztus hitére térítse a pogány germánokat. (Jobb lett volna otthon maradnia, mert így csak felemás munkát végzett.) De már Pongrác frigiai püspök és Szervác vértanu, az arianus eretnekek ostroma, enyhe éjjel alatt szolgálták az Urat.

Egy szó, mint száz, a fagyos szentek legendáját ész-okok és ténybeli tapasztalatok nem igen támogatják. De hiszen épp azért legenda és mint ilyen elpusztíthatatlan. Az emberek az elkövetkező májusi napokban ez idén is idegesen nézik majd a felhők járását, de inkább a légveszélyek szempontjából s az egyszerű emberek a hőmérő állását a fagy, illetve fontos őn- és közellátási szempontból és ha minden várható baj nélkül elmúltak a fagyos szentek, megkönnyebbülten fognak felsóhajtani: na, csakhogyan ezen is túl vagyunk,

És mindkét szempontból igazuk lesz. Mert nagy dolog az manapság, ha három nap, vagy egy is, elmúlt úgy, hogy nem volt semmi baj. A magam részéről meg tetézem azzal is, hogy „bizonytalan időre való megszakítás nélküli” befejezhettem ezt a kis jelentéktelen csevegésemet. Higyjék el, az utóbbi időkhez mérten mar ez is kiváltságos, hátaltes eredmény

—y—n.

A kiadóhivatal közleménye.

Lapunk előállításí költségei ismét emelkedtek, mert felsőbb rendelkezés folytán a nyomdászemlékeket díjazását emelni kellett, egyben megdrágult a papír, a festék stb. ára is.

Ennek dacára szeretnénk az előfizetési díjat, valamint a lap példányonkénti árát a jelenlegi árban meghagyni, ennek előfeltétele azonban az, hogy előfizetői létszámunk emelkedjék.

Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy lapunkat ismerőseik körében ajánlani szívesek legyenek, mert ha minden előfizetőnk csaka egy új előfizetőt szerez, úgy a lap zavartalan megjelenése a jelentégi arszinten biztosítva lesz.

Házasság. F. hó 11-én, délután 5 órakor fényes esküvő folyt le a helybeli református templomban, mely ez alkalomra szépen ható virágdísz díszített. Nemes Liptay Jenő, okl. gazda, tart. tüdőgyógyász, néhai nemes Liptay B. Jenő, az acélgár volt igazgatójának fia esküvőjét örök hűséget runyai Nagy Zsuzsinnak runyai Nagy Bertalan acélgári főszámvevő bájos leányának. Az esküvői szertartást mindkét család régi barátja, Szabó

A SORS

könyvében meg van írva . . .

Nyerhet, ha van

ÁLLAMI SORSJEGYE

Egész sorsjegy 4 pengő, fél 2 pengő.

Dezso berhidai ref. lekipásztor végezte, Róder Alfréd acélgvári isk. igazgató és iskolafelelvényelő pedig kiváló orgonajátékal emelte az esküvő fényét. A templomot zsufolásig megtöltő előkelő közönség meleg gratulációkkal vette körül a szép és boldog ifjú párt és szülőiket.

Eljegyzés. Molnár Ibolya (Tálya) és Teimány István (Salgótarján) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Vitézzé avatás. Május 14-én, vasárnap d. e. 11 órakor, a bányatársulati kaszinó dísztermében, kedves ünnepe keretében és a bányazenekar közreműködésével mellett vitézi városnyos avatás és kitüntetés átadása lesz. Ezt megelőzőleg a Vitézi Szék tagjai és vendégeik déli órák 9 órakor szentmisén vesznek részt a Főplébánia templomban. Az ünnepség lefolyásáról jövő számunkban beszámolunk.

Angóra nyulak ketrecből együtt eladók. Bővebbet Tarján János postatisztánál, Salgótarján, Postahivatal

A diák levették az iskolai szünetidőben is testületileg járnak templomba. Vitéz Beldy Aajos vezérezredes, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének Országos Vezetője a hercegprímás kérésére elrendelte, hogy mivel az ideai iskolai év korábban befejeződött, az iskolai levették az iskolán kívülrehoz hasonlóan a kiképzési év végeig testületileg vegyenek részt a vasár és ünnepti istentiszteleten és a foglalkozásokkal kapcsolatban tartott vallásérkölcsi oktatásokon. (LHK)

Szeptembertől az ország minden községében levontebizottságnak kell működnie. A múltban azokban a községekben, ahol levontebizottság nem alakult, ennek teendőit a községi képviselőtestület látta el. Az időközben szerzett tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a községi képviselőtestületek szervezeti adottságukból kifolyólag többnyire nem képesek a levontebizottságokra háruló feladatok sikeres elvégzésére.

A levontebizottságok teendőit a községi képviselőtestület látta el, a községi levontebizottságot szakértői bevonásával ez év szeptember hó 1-ig meg kell alakítani.

A bizottságok megalakítására illetékes járási levontebizottságok megteszik a szükséges lépéseket a törvényhatóság első tisztviselőjénél s a bizottságok legkésőbb szeptember elsejéig megkezdik működésüket. (LHK)

Starján m. v. polgármesteri hivataltól. 2415/1944. Adófelvétel iránti felhívás

HIRDETMEYNY
Felhívom az adófizető községeket, hogy adóhátralékukat, valamint a f. év II. negyedére esedékessé vált adójukat május hó 15 napjáig fizessék ki, mert a hátralékosok ellen május hó 15-ke után a végrehajtási eljárás lesz folyamatba téve, amikor is a 6 %-os késedelmi kamaton kívül még 3 %-os végrehajtási költséggel is meg lesznek terhelve.

Salgótarján, 1944. május 8.

A polgármester helyett:
Dr. W nka s. k.,
v. tanácsnok.

Munkát kaphatnak, munkát keresnek

a losonci m. kir. munkaközvetítő hivatalnál (Rákóczi-ut 28. tel. 189.)

KAPHATNAK,

Férfiak Losoncon: 1 műszerész, 20 féglagyári munkás, 1 kocsis, 1 napszámos

Füfánonc Losoncon: 1 géplakatos, 2 asztalos, 1 vállalkozó.

Férfiak vidéken: 2 gazdasági cseléd, 1 gazdasági kocsis, 2 üzemlakatos, 1 villanyszerelő, 10 köfő, 15 asztalos, 1 fodrász, 1 csapos, 20 féglagyári munkás, 8 favágó, 10 kendergyári munkás, 1 tisztviselő.

Nők Losoncon: 1 üzleti kiszolgálóleány, 7 mindenes, 1 mindenfőző, 2 szakácsnő, 2 bejárónő.

Nők vidéken: 10 kendergyári munkásnő, 1 szállodai mindenes, 1 szakácsnő, 6 mindenes.

KERESNEK,

Férfiak: 1 vasbetonszerelő, 1 géplakatos 1 féglagyári, 3 gyári munkás, 10 napszámos, 1 könyvelő, 2 kereskedősegéd, 5 troidai alkalmazott, 2 szolga.

Nők: 3 gazdasági cseléd, 5 gyári munkásnő, 3 napszámos, 2 gépirónő, 6 troidai alkalmazott, 1 kiszolgálóleány, 2 mindenes, 1 szakácsnő, 10 bejárónő.

Pattanásai vannak?

Használjon Szücs-féle BUBI arcszeszt, amely megszünteti pattanásait és az arcbőr zsírosságát!

Szeplős, májfoltjai vannak?

Használja Szücs-féle hámlasztó kenőcsöt, amely arcát fehérré és bársonyossá teszi! **Kapható:**

Szücs Róbert

„Magyar Korona” gyógyszerárjában!

SPORT

Ujvidék—SBTC 2:1 (2:0)

Ujvidék, 5000 néző, vezette: Deák. Góllövők: Pálfi, Kullnyi, Csuberda.

Az SBTC szombaton a késő esti órákban érkezett meg Ujvidékre. Vasárnap szép tavaszi idő várja a küzdő feleket. A két csapat így áll fel:

Ujvidék: Szabó — Csillag, Avar — Rab, Ménesi, Zsoldos — Sörös, Pálfi, Kullnyi, Takács, Welker.

SBTC: Szabó II. — Simonyi VI, Kiss — Marosi, Debreceni, Szabó I. — Kanyó, Csuberda, Vince, Lackó, Trenka.

Az ujvidéki csapat kezd és azonnal támadásba megy át. Az első percekben főként játszik a hazai csapat, úgy hogy Szabó II-nek állandóan résen kell lenni, hogy a veszélyesebbnél- veszélyesebb támadásokat elháríthassa. Debreceni kezezése miatt 20 méteres büntetőt rug a hazai csapat, de eredménytelenül. A 14. percben végre Trenka vezeti az első komoly támadást az ujvidékiek ellen, majd az ujvidéki Kullnyi kerül lövő helyzetbe de a pompás formában védő Szabó II. a nagy gólhelyzetet kifutással menti. Váltakozó lesz a játék. Kanyó és Trenka vezet a vendégek részéről formás támadást Trenka lövését Szabó (Ujvidék) védeni már nem tudta s a labdat Avar fejeli ki a gólvonalról. A 23. percben megszerzik az ujvidékiek a vezető gólt Pálfi kap nagyzerű labdát, melyből a 11-es pont tájáról hatalmas gólt lö a jobb alsó sarokba 1:0.

Hét perces mezőnyjáték után Kullnyi kerül lövő helyzetbe és ő is hatalmas gólt rug a bal alsó sarokba 2:0.

A félidő hátralévő részében erősen támad a hazai csapat, Welkert csak dancsán tudja Simonyi szerezni. Egyéb esemény nem történik.

Vince által vezetett támadással kezdődik a második félidő, labdáját azonban Szabó (Ujvidék) remekül védi. Utána Csuberda bombáz mintegy 11 méterről kapura de gól ebből sem esik. Változatos mezőny játék következik, majd a 10. percben Sörös nagy lövést küld a vendégek kapujára, de Szabó II nek sikerül szögletre menteni. A szöglet eredménytelen marad. Újra támad most nagy erővel az ujvidéki csapat, a tarjáni védelem minden támadást erőlyesen visszaver, sőt Trenka lövését csak nagy bravurral tudja elhárítani az ujvidéki Szabó. Már a 34. percben jár az óramutató, amikor a hazai csapatnak ismét alkalma nyílna a góllövésre. Welker ugyanis két lépésről kapura lö,

de Szabó II. vetődik és tőle kipattan a labda. Most mintha többet támadnának a vendégek. Erőfeszítésüket azonban csak a 43. percben koronázza siker, amikor is Csuberda szabadrugást végez az ujvidéki kapura és a labda a sorfal felett hull a hálóba 2:1.

A mérkőzésnek már vége is.

Szögletarány 5:3 (0:2) az Ujvidék javára.

BIRÁLATUNK A MÉRKŐZÉSÉRŐL:

A vendégek csatársora úgy kezdett, hogy ezt a mérkőzést gólokkal fogja nyerni. Azonban hamar meglátáztott rajtuk a hosszú ut fáradtsága és lassan a hazai csapat került enyhe fölénybe. Mindkét csapat igen nagy akarással játszott s amikor a második félidőben az SBTC támadásait sorra vezette a hazai csapat kapuja ellen meglátáztott, hogy az ujvidéki védők hatalmas fizikummal és elsőrendű erőnléttel rendelkeznek, úgy hogy minden támadást vissza tudtak verni. A hazai csapat jobb csatárjátékkal megérdemelten szerezte meg a két pontot. Az SBTC ezzel a vereséggel a táblázat 11. helyére került.

Deák játékvezető a mérkőzést jól vezette.

Az SBTC csapata vasárnap f. hó 14-én a debreceni Vasutas Sport Club csapatával méri össze erejét. Mindent el kell követni az SBTC játékosainak s úgy kell felkészülni erre a mérkőzésre, hogy ha nem tudják megnyerni, bekerülnek a kiesési zónába, melyből nehéz lesz — a hátralévő mérkőzéseket alapulvéve — a felemelkedés. Tehát a győzelem reményében „Hajrá Stécé”!!!

SSE-Munkács 2:2 (1:0)

Salgótarján, 1000 néző, vezette: Huszár. Góllövők: Koháry, Eichert, Kaincz, Bártfai.

SSE: Osih — Válczi, Szabó II. — Kieiban, Boros, Mester — Sárkány, Pácolai, Koháry, Szabó I. Bártfai.

Munkács: Krajnyavicsa — Riskó, Redői — Balogh, Bonevácz, Nagy — Czi-cei, Brizsák, Kaincz, Fialkó, Eichert.

A SSE fiataljai gyengén szerepeltek ezen a mérkőzésen. A döntetlen eredmény igazságosnak mondható.

Vasárnap f. hó 14-én a SSE Ungváron játszik az SK Rusj. csapatával.

SBTC ü.—Jászberényi Lehel 1:0 (0:0)

A tartalékosan kiállt SBTC ü. szép és megérdemelt győzelmet aratott az otthonában mindég veszélyes Jászberényi csapattal szemben. A mérkőzés egyetlen gólját Kovács lötte.

ÖKÖLVIVÁS.

Az elmúlt vasárnap zajlottak le Budapesten, az ország legjobbainak küzdelmei a Nemzeti Sportcsarnokban.

Mi is szorongva engedjük utnak két arra érdemesült versenyzőnk, hogy a mai időben, amikor százszorosan szükség van az egész mellet való küzdeni tudásra, kiálljanak színünkért, s azon keresztül városunkért, s tanuljanak kiállni ha kell, hazánkért.

Kertész Tibor első lett a harmatsúlyban az ország legjobb vidéki versenyzői között, de hogy ezt a szép eredményt elérje, le kellett győznie sok jó versenyző után Miriszlait is, a szolnoki büszkeségét, aki európai viszonylatban is elismert versenyzője a magyar ökölvívó gárdának.

Kára István második helyezést ért el a légsúlyban, de nem nézünk kisebb megbecsüléssel őrá sem, mint nagyevű társára, mert nagyon nehéz feladatot kellett végrehajtania, hogy e szép helyezést elérje. Egyedül Sovjány-szky győzte le, az a kemény szabadkai fiú, aki a németországi sportkörutazáson szintén részt vett. Kára veresége úgy történt, hogy megcsuszott, s lábsérülése miatt a bíró leléptette.

Ezúton vigasztaljuk meg kedvencünket, hogy Sovjány-szkytól kikapni nem szégyen.

Közöljük kedves szurkolótáborunkkal, hogy Sz. László csapatbajnoki küzdelmek során először Özdöt látjuk vendégül, f. hó 21-én este 6 órai kezdéssel rendezendő mérkőzésen az acélgyári iskola tornatermében. Ezúton is kérjük a nagyérdemű szurkolóink minél nagyobb számban való megjelenését.

IRDESSEN!
A MUNKA
POLITIKAI HETILAPBAN!

Kaptuk az alábbi közleményt:

SZURKOLJUNK!

Az ujvideki mérkőzést is elvesztettük s mi lesz, ha a többi is elvesztjük? Kicsik az SBTC az I osztályból s akkor nézhetünk II osztályú mérkőzéseket, azt pedig nem kívánja egy SBTC szurkoló sem.

Alljunk tehát oda a csapatunk mellé, buzdítsuk, ahogy csak tudjuk és tudom a csapatunk hálas lesz érte.

Végignéztém minden itthoni SBTC mérkőzést, mást nem hallani, mint egy-egy bekiabálást: „bírósertegetést,” de hogy egyöntetű „hajrá SBTC.” lenne, olyant nem.

Pedig a játékosok a pályán jobban érzik magukat, ha tudják és hallják azt, hogy a nézők nekik szurkolnak, ez a hazai pálya előnye. Sajnos ők a tavaszi

fordulóban ezt a pályaelőnyt nem élvezhették, a vesztes mérkőzések részben ennek rovására is írhatók a gók egyéb októl eltekintve.

Tehát még nem késő, segítsünk csapatunkon, próbáljunk szívvel szurkolni, hangosan, torkunkat nem kímélve, hisz láttuk a Gamma — SBTC. találkozását, ez a buzdítás egy gólt eredményezett s ha azt a sok főlényt mi hangos „hajrá Stécé” vel segítsük, még pár gól bemenet volna. Az SBTC.—DVSE. mérkőzésen tehát álljunk mi szurkolók oda, ahol a mi kötelességünk: szurkoljunk, szurkoljunk és megint szurkoljunk, hogy az eddigi vereségsorozat véget érjen.

HAJRÁ STÉCÉ!
Sok városi szurkoló.

Tartsuk be szigorúan a légvédelmi előírásokat.

M. kir. rendőrség starjáni kapitánysága Szám 1474/1944.

Felhívás.

Az ellenséges légitámadások alkalmával mindgyakrabban előfordul, hogy fel nem robbant bombák egyes részeit, ezek alkatrészeit a közönség emlékként széthordja, lakásán tartja. E tekintetben a honvédelmi minisztérium szigorú tilalmat rendelt el. A közönség ezen tilalommal ellentétes magatartása már sok helyen súlyos balesetet okozott. Ezen magatartás sérti egyben a honvédelmi érdekeket is, mert akadályozza az elrejtés a ledobott anyagok vegyi-és műszaki kivizsgálását és megállapítását.

Felhívom a közönséget, hogy a légitámadások után jelentse be a fel nem robbant bombák, illetőleg nem működött bombákat, légi aknákat, ejtőernyős világító bombákat, termit gyújtóbombákat, foszforos gyújtóbombákat, gyújtóládákat a legközelebbi átósági közegnek a hely pontos megjelölésével. A hatóság gondoskodik azonnal a honvéd tűzszerészek kiküldéséről, akik felülvizsgálják a fel nem robbant légitámadásokat és gondoskodnak elszállításáról, illetőleg ártalmatlanná tételéről. Minden egyéni akció és magatartás szigorúan tilos, mert ezáltal az egyén könnyelműen saját és hozzátartozói életét és testiépességét veszélyezteti.

Salgótarján, 1944 május 6 án.

A kapitányság vezetője:
Dr. Jánossy
m. kir. rendőrtanácsos,
légoltalmi parancsnok.

A POLLÓ MOZGÓ SALGÓTARJÁN

szombat, 3, 5 és 7.	Páratlan izgalmas örökít meg ez a film.
vasárnap, 1, 3, 5 és 7.	TROPUSOK HÖSE
hétfő, 3, 5 és 7.	Főszereplők: Luis Trenker, Peter Petersen és Lotte Koch.
kedd, 5 és 7 kor.	Kiegészítés: MAGYAR bíradók!
szerda, 3, 5 és 7.	Erdély romantikus szépsége e nagyszerű filmregényben.
csütörtök, 1, 3, 5 és 7.	Kalotaszegi madonna
pénteken, 3, 5 s 7 kor.	Fősz.: Sárdi J. Adorján É. Petrovics Sz. Kieg: UFA hirdető!
TONELLI	